

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0406U004835

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-12-2006

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Деміхова Надія Володимирівна

2. Demikhova Nadiya Volodymyrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.02

Назва наукової спеціальності: Внутрішні хвороби

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-10-2006

Спеціальність за освітою: 7.110.101

Місце роботи здобувача: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: 40007, м. Суми, вул. Римського-Корсакова 2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.04

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України

Код за ЄДРПОУ: 01896872

Місцезнаходження: 61176, м. Харків, вулиця Амосова, 58

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.29

Тема дисертації:

1. Особливості розвитку хронічної серцевої недостатності при метаболічному синдромі.
2. Specificities of development of chronic heart failure at metabolic syndrome.

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: метаболічний синдром та хронічна серцева недостатність, обумовлена ішемічною хворобою серця. Мета дослідження: удосконалення лікування хворих на ішемічну хворобу серця з ХСН при метаболічному синдромі на основі вивчення структурно-функціональних показників стану міокарда, запальних механізмів (ФНП-?, ІЛ-1?, ІЛ-8), показників ліпідного та вуглеводного обміну, впливу на їх рівень інгібіторів АПФ (лізіноприл, еналаприл), статинів (ловастатин). Методи дослідження: загально клінічні, антропометричні, інструментальні, імунорадіометричні, імуноферментні, статистичні. Теоретичні і практичні результати: проведене дослідження показує важливість вивчення стану цитокінів поряд з показниками вуглеводного і ліпідного обміну для своєчасної та якісної діагностики у хворих на ХСН у поєднанні з метаболічним синдромом, що має велике значення для профілактики атеросклерозу і розвитку ускладнень. Результати проведеного дослідження сприяють адекватному цілеспрямованому використанню комбінації деяких медикаментозних засобів з метою покращення функціонального стану

міокарда у хворих на ХСН з МС. На основі проведеного аналізу результатів дослідження вуглеводного і ліпідного обміну, функціонального стану лівого шлуночка міокарду і системи цитокінів, запропоновано підходи, які дозволяють удосконалити схему лікування хворих на ІХС, ускладнену ХСН, з метаболічним синдромом, і знизити ризик подальшого прогресування ХСН. Новизна: визначено, що структурно-функціональні зміни міокарда ЛШ у хворих на ХСН при метаболічному синдромі проявляються його ремоделюванням, яке супроводжується ранньою появою діастолічної дисфункції міокарда, а саме порушенням релаксації у 42,59% та „псевдонормальним” типом у 57,41% хворих, що створює умови до подальшого прогресування ХСН. Доведено достовірну різницю показників КДО, ФВ, ТЗСЛШ у хворих на ХСН з МС та групи без МС, що свідчить про внесок МС у порушення систолічної функції ЛШ. По мірі прогресування ХСН спостерігається тенденція до збільшення КСО і КДО, а також зменшується ФВ ЛШ, $p < 0,05$. Встановлено достовірну різницю КСО, ФВ та ІММЛШ ($p < 0,05$) у хворих на ХСН з МС залежно від ступеня порушення вуглеводного обміну. Показано, що розвиток ХСН у хворих на МС відбувається за участю прозапальних цитокінів. Концентрації цитокінів ФНП-?, ІЛ-1?, ІЛ-8 достовірно вищі від групи з ХСН без МС. Виявлено позитивний зв'язок між їх вмістом і ФК ХСН, а також залежність від ступеня порушення вуглеводного обміну. При ЦД II типу концентрація цих цитокінів є достовірно вищою, ніж при порушенні толерантності до глюкози. Визначено, що фармакодинамічні ефекти препаратів проявляються у відновленні скоротливої функції ЛШ, а саме у зменшенні КСО та КДО, а також підвищенні ФВ. Зміни діастолічної функції проявляються у збільшенні потоку раннього діастолічного наповнення і співвідношення Е/А, а також нормалізації часу ізовольомічного розслаблення міокарду ЛШ, що говорить на користь такої терапії. Доведено ефективність комплексного застосування інгібіторів АПФ (еналаприлу, лізіноприлу), статинів (ловастатин), метформіну та глібенкламіду на функціональний стан міокарду, на активність цитокінової ланки (зниження ФНП-? на 36,57%, ІЛ-1? на 39,95%, ІЛ-8 на 45,22%, $p < 0,05$), показників ліпідного та вуглеводного обміну при ХСН та метаболічному синдромі. Ступінь упровадження: результати дослідження впроваджені у практику роботи терапевтичних і кардіологічних відділень Сумського обласного клінічного госпіталю для інвалідів війни, Сумської міської клінічної лікарні №1, Сумської обласної клінічної лікарні, Сумського обласного диспансеру радіаційного захисту населення, Тростянецької центральної районної лікарні, Краснопільської центральної районної лікарні, Харківської міської клінічної лікарні №27, а також у навчальний процес на кафедрі внутрішніх хвороб медичного факультету Сумського державного університету. За матеріалами дисертації підготовлено інформаційний лист №41, 2005р. (випуск 3, „Терапія”) „Застосування препарату „Ловастатин” в комплексному лікуванні хворих похилого віку з ішемічною хворобою серця при метаболічному синдромі” Сфера використання: медицина, внутрішні хвороби.

2. Object of the study: Metabolic syndrome and chronic heart failure due to coronary artery disease. Purpose of the study: To improve the treatment of CAD with CHF with metabolic syndrome basing on the study of structural functional parameters of the myocardium, inflammatory mechanisms (TNF?, IL-1?, IL-8), lipid and carbohydrate metabolism, their influence on the level of ACE inhibitors (lisinopril, enalapril), statins (lovastatin). Methods of research: General clinical, anthropometry, instrumental, immunoradiometry, immunoenzyme, statistical. Theoretical and practical results: The performed investigation demonstrated the importance of the study of cytokines as well as the indices of carbohydrate and lipid metabolism for timely and qualitative diagnosis in CHF combined with metabolic syndrome, which is of great importance for atherosclerosis prevention. The obtained findings promote an adequate use of combination of some drugs with the purpose to improve the functional state of the myocardium in patients with CHF with MS. Based on the performed research, approaches which allow improvement of the scheme for treatment of the patients of patients with CAD complicated with CHF with metabolic syndrome and to reduce the risk of further CHF progress, were suggested. Novelty: It was determined that structural functional changes in the LV myocardium in patients with CHF with metabolic syndrome manifested by its remodeling accompanied by early diastolic myocardium dysfunction, namely relaxation disorders and pseudonormal type, which promotes further progress of CHF. It was proven that significant difference of EDV, EF, LVPWT in patients with CHF with MS and in the group without MS, suggested the role of MS in disorders of LV systolic function. Significant difference in ESV, EF, LVMM ($p < 0.05$) was established in patients with CHF and MS

depending on the degree of carbohydrate metabolism impairment .It was shown that CHF development in patients with MS was realized with pro-inflammatory cytokines participation. Positive association between their amount and CHF FC was revealed. The influence of complex application of ACE inhibitors (enalapril, lisinopril), statins (lovastatin), metformin and glybenclamide on the functional state of the myocardium, cytokine link activity, lipid and carbohydrate metabolism parameters at CHF and metabolic syndrome was proven. Degree of introduction: The findings of the research were introduced to the work of therapy and cardiology departments of Sumy Regional Hospital for invalids, Sumy City Hospital No. 1, Sumy Regional Hospital, Sumy Regional Hospital for Radiation Protection, Trostianets Central District Hospital, Kras-nopolskaya Central District Hospital, Kharkiv City Hospital No. 27 as well as teaching process of Internal Diseases Department of Sumy State University. The materials of the dissertation were used to prepare Information Letter No. 41, 2005 (Issue 3, Therapy) "The use of Lovastatin in complex treatment for coronary artery disease with metabolic syndrome in elderly patients". Sphere of application: medicine, internal diseases.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Власенко Михайло Антонович,
2. Vlasenko Mykhailo Antonovych

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костюк Інна Федорівна
2. Костюк Інна Федорівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Топчій Іван Іванович
2. Топчій Іван Іванович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Біловол Олександр Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Біловол Олександр Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.